

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

7

Διάβασε τώρα την πρώτη στροφή από το ποίημα του Ζαχαρία Παπαντωνίου και χρωμάτισε **πράσινες** τις λέξεις που τονίζονται στην τελευταία συλλαβή, **κόκκινες** τις λέξεις που τονίζονται στην προτελευταία συλλαβή και **μπλε** αυτές που τονίζονται στην τρίτη από το τέλος συλλαβή.

αν.

Ο παπαγάλος

Σαν έμαθε τη λέξη καλησπέρα
ο παπαγάλος, είπε ξαφνικά
«Είμαι σοφός, γνωρίζω ελληνικά
Τι κοροδομαι εδώ πέρα;»

• Ζαχαρίας Παπαντωνίου

~~Καλημέρα, καλησπέρα,~~
~~Καληνύχτα.~~

Μάθε να γράφεις **σωστά**
τους δύο τελευταίους
στίχους του ποιήματος.

Στο **Τετράδιο Εργασιών**,
στη σελίδα 13 και στην **άσκηση**
5 θα βρεις χρωματιστές λέξεις
να αντιγράψεις.

ορθ. αντ.

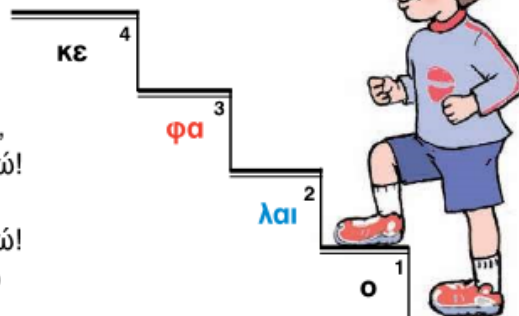
Δε φτάνει όμως τις συλλαβές
μόνο να μετρούμε, πρέπει και
τους τόνους σωστά να πούμε!
Ένα τόσο δα σημαδάκι, και η
λέξη όλη αλλάζει!

8

Η σκάλα με τους τόνους

Γράφω μια λέξη,
τέσσερις συλλαβές έχει!
Αν στο πρώτο σκαλί σταθώ,
τόνος δεν υπάρχει εδώ!
Αν στο δεύτερο σκαλί σταθώ,
ένα **κεφαλαίο** γράμμα συναντώ!
Αν στο τρίτο ανεβώ,
του βιβλίου το **κεφάλαιο** κοιτώ!
Στο σκαλί το πάνω το μεγάλο
τόνο δεν μπορώ να βάλω!

Αν θέλεις να δεις τα παιχνίδια με τον τόνο, πήγαινε στις σελίδες
13 και 14 του **Τετραδίου Εργασιών**, στις ασκήσεις **6** και **7**.

2. Με το «σεις» και με το «σας»

Άσκηση 5

Αντίγραψε τις παρακάτω λέξεις.

καλημέρα

καληνύχτα

καλησπέρα

καλημέρα καλησπέρα
καληνύχτα

Μάθε να τις γράφεις σωστά.

Άσκηση 6

Γράψε τις λέξεις βάζοντας τον τόνο στη σωστή συλλαβή. Μην ξεχάσεις την τελεία στο τέλος της πρότασης.

γερος

Ο παππούς είναι γέρος.
Ο σπάγκος είναι χερός.

ωμος

Ο μπακαλιάρος δεν τρώγεται ωμός.
Με πονά λίγο ο ώμος μου.

μονο

Το κρεβάτι μου είναι μόνο.
Το σκυλάκι μου παίζει μόνο του.

φορα

Μια φορά κι έναν καιρό...
Παίρνω φορά και πηδώ.

ποτε

Δε μου είπε πότε θα έρθει.
Δε θα το ξανακάνω ποτέ.

λευκα

Δίπλα στο σπίτι φυτέψαμε μια λεύκα.
Τα ρούχα που φορούσε ήταν λευκά.

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Μάθε να γράφεις σωστά την πρόταση:
Δίπλα στο σπίτι μας φυτέψαμε μια λεύκα.

Άσκηση 7

Βάλε τον τόνο στα σκαλιά και γράψε τις δύο λέξεις που θα βρεις κάθε φορά.

κα

μα

ρα

καμάρα
κάμαρα

Α

θη

να

Αθήνα
Αθήνα

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά	Αρκετά καλά
Έμαθα πότε χρησιμοποιούμε το «εσείς» και πότε το «εσύ».	☐	☐
Έμαθα να μετρώ τις συλλαβές μιας λέξης.	☐	☐
Έμαθα τι συμβαίνει σε μια λέξη, όταν η θέση του τόνου της αλλάζει.	☐	☐

Όνομα: _____

Γλώσσα

α) Οι λέξεις αποτελούνται από μικρότερα κομματάκια που τα ονομάζουμε συλλαβές.
 Αν μια λέξη έχει μία μόνο συλλαβή, τότε την ονομάζουμε μονοσύλλαβη λέξη. Μια λέξη με δύο συλλαβές, την ονομάζουμε δισύλλαβη. Μια λέξη με τρεις συλλαβές την ονομάζουμε τρισύλλαβη, ενώ μια λέξη με περισσότερες από τρεις συλλαβές την ονομάζουμε πολυσύλλαβη.

Παραδείγματα:

Και : μονοσύλλαβη λέξη, μαμά : δισύλλαβη λέξη, πατάτα : τρισύλλαβη λέξη, σαλιγκάρι : πολυσύλλαβη λέξη

Εργασία 1: Γράψε δίπλα από κάθε λέξη αν είναι μονοσύλλαβη, δισύλλαβη, τρισύλλαβη ή πολυσύλλαβη

Ξωτικό: τρισύλλαβη

Χορός: _____

Τηλεόραση: _____

Έλα: _____

Κεράκι: _____

Μοβ: _____

β) Την τελευταία συλλαβή μιας λέξης την ονομάζουμε λήγουσα. Τη δεύτερη από το τέλος συλλαβή την ονομάζουμε παραλήγουσα. Την τρίτη από το τέλος συλλαβή την ονομάζουμε προπαραλήγουσα.

Παραδείγματα:

Σχο-λειό > λήγουσα, δα-σκά-λα > παραλήγουσα, ξε-κου-ρά-ζο-μαι > προπαραλήγουσα

Εργασία 2: Γράψε δίπλα σε κάθε λέξη ποια συλλαβή έχω υπογραμμίσει:

Ειρήνη: παραλήγουσα

Λουλούδι: _____

Κοτσίδα: _____

Υποβρύχιο: _____

Χάρτης: _____

Γαλατόπιτα: _____

Αγλάδι: _____

Δημητριακά: _____

Γιαγιά: _____

Πατερούλης: _____

Μουσική: _____

Άνεμος: _____

12.

12α

1-10-24

αν.Β.σελ.26

κίτρινο

1φωτ. Γλ.

1 φωτ.μαθ.

συλλαβισμός

 <https://blogs.sch.gr/persidou/2012/10/19/syllavismos-diadrastiko-paichnidi/>

Τρίτη 1 Οκτωβρίου
2 φορές Β. σελ.26